

Dosarul nr. 2ra-136/23
2-20076410-01-2ra-26012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mămăligă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

ÎNCHEIERE

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 19,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Morari Valeriu împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 cu privire la anularea hotărârii Adunării Generale a Membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 19 și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Morari Valeriu și a fost casată hotărârea din 24 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 25 iunie 2020, Morari Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 cu privire la anularea hotărârii Adunării Generale a Membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 19 și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.3/12-3 din 23 martie 2010, s-a atribuit Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, în arendă, pe un termen de 10 ani, lotul de pământ cu suprafața de 0,182 ha din str. XXXXX, XXXXX, mun. XXXXX. La data de 12 iulie 2010, între Primăria mun. Chișinău, în persoană viceprimarului Grozavu Nistor, și Cooperativa de Construcție a Garajelor nr.19, a fost încheiat contractul de arendă nr.5377/2010, prin care Primăria mun. Chișinău, în calitate de proprietar, a transmis pârâtului lotul de pământ cu număr cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,182 ha, amplasat în mun.

XXXXX, str. XXXXX, cu destinația - exploatarea complexului de garaje.

A relatat că, potrivit hotărârii Adunării Generale a Membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, consemnată în procesul-verbal nr.1/2011 din 05 iunie 2011, Morari Valeriu, a fost inclus în calitate de membru al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19. În temeiul declarației nr.414 din 04 august 2011, autentificată de notarul public Mardari Maria, președintele Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, la acea dată, Malțev Vladimir, a dat reclamantului acordul la construcție garajului-box pe adresa mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX. Ca rezultat al depunerii cererilor privind acordarea posibilității de a iniția construcția garajului pe terenul atribuit reclamantului, ultimul a recepționat în luna septembrie 2019, un răspuns al pârâtului, prin care a fost informat că a fost exclus din calitate de membru al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, printr-o pretinsă hotărâre a Adunării Generale a Membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 din 03 septembrie 2017. Respectiv, Morari Valeriu, a solicitat atât în mod scris, cât și verbal, președintelui Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, indicarea motivelor excluderii precum și comunicarea hotărârii propriu-zisă.

A susținut că, la data de 14 mai 2020, a recepționat un răspuns al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, prin care i-a fost comunicat că temei pentru excluderea din calitate de membru al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, l-a constituit neachitarea sistematică a vărsămintelor prevăzute de statut. Prin urmare, la data de 25 mai 2020, avocatul Furnică Victor, în interesele lui Morari Valeriu, a expediat în adresa pârâtului o cerere prealabilă prin care a solicitat eliberarea hotărârii din 03 septembrie 2017 sau un extras de pe aceasta, cât și decizia Adunării Generale a Membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, prin care au fost stabilite mărimile cotizațiilor și a altor plăți obligatorii în raport cu membrii, convocarea de către președintele Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 a Adunării Generale a Membrilor și revocarea deciziei din 03 septembrie 2017.

A enunțat că, potrivit răspunsului pârâtului din 17 iunie 2020, au fost respinse solicitările indicate în cererea prealabilă din motiv că, avocatul Furnică Victor, nu deține împuterniciri și nici nu dispune de acordul în scris al lui Morari Valeriu prin care i s-ar fi acordat dreptul de a primi informația ce conține datele cu caracter personal al reclamantului, precum și că anterior reclamantului i-au fost eliberate extrase din hotărârea Adunării Generale a Membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 din 03 septembrie 2017.

A reliefat că, până la data înaintării acțiunii civile, nu i-a fost furnizată decizia Adunării Generale a Membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 din 03 septembrie 2017, în copie sau original, și nici un extras din aceasta.

A notat că, hotărârea Adunării Generale a Membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 din 03 septembrie 2017 este ilegală, întrucât Morari Valeriu în calitate de membru al cooperativei, nu a cunoscut despre convocarea Adunării Generale a Membrilor la 03 septembrie 2017, nefiind informat prin oricare mijloc de comunicare.

A specificat că, în condițiile în care pe ordinea de zi exista chestiunea ce viza excluderea reclamantului din rândul membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor

nr.19, obligația de informare a reclamantului era primordială, acestuia urmând a-i fi acordat dreptul de a se expune.

În acest context a relevat că, în cazul în care ar fi exista pretinsele datorii aferente statutului acestuia de membru, reclamantul trebuia să fie informat despre existența acestora și să îi fie acordat un termen rezonabil pentru achitare, iar în caz de neconformare, putea fi exclus, drept sancțiune legală sau statutară manifestând astfel, o totală lipsă de transparență.

Mai mult ca atât, a invocat că, la data de 12 iulie 2011, reclamantul în calitate de membru al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 a depus pe contul bancar al acestei entități suma de 8 785 de lei ca vărsăminte prevăzute de Statut.

A mai menționat că, pentru soluționarea chestiunii privind înregistrarea terenului Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, reclamantul a suportat cheltuieli de aproximativ 11 000 de lei, prin urmare, la 10 decembrie 2015, Morari Valeriu, în calitate de membru al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 a ridicat problema restituirii de către Cooperativa de Construcție a Garajelor nr.19 a mijloacelor financiare personale, achitate în interesele Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, cu reținerea din aceștia a cotizației de membru, însă discuțiile pe acest subiect au fost tergiversate sau chiar evitate, ca abia în septembrie 2019, reclamantul să afle despre excluderea din rândul membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, pe motiv că acesta nu a achitat cotizația de membru.

A declarat că niciodată nu a primit, în scris sau chiar verbal, o informație/somație/notificare/pretenție de la organul executiv al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, că Morari Valeriu ar înregistra datorii de orice fel în raport cu Cooperativa de Construcție a Garajelor nr.19, or, reclamantul avea certitudinea că astfel de întrebări nu pot apărea în raport cu el, în condițiile în care, cel puțin a achitat suma de 8 785 de lei, făcând abstracție de banii personali cheltuiți a reclamantului în interesele Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19, promiși că vor fi compensați sau restituiți.

Consideră că, hotărârea Adunării Generale a Membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 din 03 septembrie 2017 în partea excluderii din calitatea de membru a lui Morari Valeriu, are caracter arbitrar, anonim și urmează a fi anulată.

Prin hotărârea din 24 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Instanța de fond a concluzionat asupra netemeinicii pretenției înaintate de Morari Valeriu privind anularea hotărârii Adunării generale a membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.19 din 03 septembrie 2017 în partea excluderii din calitatea de membru a lui Morari Valeriu. Hotărârea contestată a fost emisă cu respectarea competenței și procedurii stabilite, or, prin hotărârea adunării generale membrul cooperativei poate fi exclus din cooperativă în cazurile prevăzute de statut.

La 06 septembrie 2021, Morari Valeriu, reprezentat de avocatul Furnică Victor a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Morari Valeriu, s-a casat hotărârea din 24 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărârea nouă, prin care s-a anulat hotărârea Adunării Generale a Membrilor Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 19 din 03 septembrie 2017, în partea excluderii din calitatea de membru a lui Morari Valeriu. S-a încasat din contul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 19 în beneficiul lui Morari Valeriu cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 175 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că, neexecutarea obligațiilor statutare de plată în lipsa unor înscrisuri care să ateste modul de formare a acestor plăți (hotărâri ale Adunării Generale ale CCG Nr.19 privind stabilirea plăților), precum și lipsa notificării membrului privind neexecutarea obligațiilor și posibilitatea de remediere a neexecutării, constituie o ingerință disproporționată în raport cu decizia de excludere, raportată la prevederile art.177 a Codului Civil și a clauzelor statutului CCG Nr.19, totodată potrivit ordinului de încasarea a numeralului nr.14757 din 12 iulie 2011 s-a reținut plata cu destinația Ajutor financiar temporar de către Morari Valeriu în adresa CCG Nr.19 în mărime de 8 785 de lei, care nu a fost apreciată de către instanța de fond potrivit art.121, 122 a CPC în modul corespunzător.

Instanța de apel a atestat că, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 19, fiind partea care a pierdut procesul, urmează să compenseze cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat, și cheltuieli pentru asistență juridică suportate de Morari Valeriu în legătură cu examinarea cauzei civile, concluzie ce se desprinde și din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

La 30 decembrie 2022, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 19 a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului recurenta a indicat că, instanța de apel neîntemeiat a examinat cauza în lipsa citării legale a Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 19 și reprezentantului său, prin ce au fost încălcate drepturile garantate de art. 6 CEDO.

De asemenea a indicat că instanța de apel a denaturat conținutul ordinului de încasare a numerarului nr. 14757 din 12 iulie 2011 și a reținut că suma de 8 795 de lei a fost depusă de Morari Valeriu din nume propriu.

Prin notificarea din 26 ianuarie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Morari Valeriu copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 170).

Referință nu a fost depusă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei contestate la 11 octombrie 2022 (f.d. 150), de către Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 19

fiind recepționată la data de 01 noiembrie 2022, fapt confirmat prin copia plicului anexat de către recurentă (f.d. 162).

Astfel, recursul declarat la 30 decembrie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 19 nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 19, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 19 ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 19 se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic